

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ГЕОГРАФИИ И ГЕОИНФОРМАТИКИ
Кафедра географической экологии

КУЗНЕЦОВА

Анастасия Игоревна

ГЕОЭКОЛОГИЧЕСКАЯ ОЦЕНКА УРБОЛАНДШАФТОВ Г. НОВОГРУДКА

Дипломная работа

Научный руководитель:
кандидат географических наук,
доцент И. И. Счастливая

Допущена к защите

« ___ » _____ 2020 г.

Зав. кафедрой географической экологии,
кандидат географических наук, доцент Н.В. Гагина

Минск, 2020

РЕФЕРАТ

Кузнецова, А.И. Геоэкологическая оценка урболандшафтов г. Новогрудка (дипломная работа). – Минск, 2020. – 70 с.

Библиогр. назв. 77, рис. 22, табл. 7, прил. 4.

Ключевые слова: город Новогрудок, историко-культурный потенциал, функциональное зонирование, урболандшафт, источники загрязнения, зеленые насаждения, геоэкологическая оценка.

Целью дипломного проекта является геоэкологическая оценка урболандшафтов г. Новогрудка. Объектом исследования являются урболандшафты города; предметом – их геоэкологическое состояние.

В процессе работы использовались следующие методы: сравнительно-географический, картографический, геоинформационного и структурного анализа, математические и статистические, ранжирования, бальной оценки, а также методы классификации и районирования.

Во время исследования была разработана методика геоэкологической оценки для г. Новогрудка, которая проводилась по 3 подсистемам: антропогенной, природной и социальной. Для анализа антропогенной использовались такие показатели, как индекс интенсивности теплового излучения поверхности, показатель шумового загрязнения, индекс антропогенной нагрузки; для природной – объем экосистемных услуг и динамика объема биомассы, а для социальной – географическая доступность объектов социальной инфраструктуры.

Проведенные исследования показали, что в Новогрудке существуют урболандшафты с различным геоэкологическим состоянием. Благоприятное состояние сформировалось в группе северных урболандшафтов, что связано с непродолжительным градостроительным освоением. Напряженная ситуация сложилась в юго-западной группе, что определено высокой долей в функциональной структуре промышленной зоны. Таким образом, в городе прослеживается тенденция в улучшении геоэкологической ситуации с юга на север.

РЭФЕРАТ

Кузняцова, А.І. Геаэкалагічная адзнака урбаландшафтаў г. Навагрудка (дыпломная праца). – Мінск, 2020. – 70 с.

Бібліягр.назв. 77, мал. 22, табл. 7, дадат. 4.

Ключавыя словы: горад Навагрудак, гісторыка-культурны патэнцыял, функцыянальнае занаванне, урбаландшафт, крыніцы забруджвання, зяленыя насаджэнні, геаэкалагічная адзнака.

Мэтай дыпломнага праекта з'яўляецца геаэкалагічная адзнака урбаландшафтаў г. Навагрудка. Аб'ектам даследавання з'яўляюцца урбаландшафты горада; прадметам – іх геаэкалагічны стан.

У працэсе працы выкарыстоўваліся наступныя метады: параўнальна-геаграфічны, картаграфічны, геаінфармацыйнага і структурнага аналізу, матэматычныя і статыстычныя, ранжыравання, бальнай адзнакі, а таксама метады класіфікацыі і раянавання.

Пад час даследавання была распрацавана метадыка геаэкалагічнай адзнакі для г. Навагрудка, якая праводзілася па 3 падсістэмах: антрапагеннай, прыроднай і сацыяльнай. Для аналізу антрапагеннай выкарыстоўваліся такія паказчыкі, як індэкс інтэнсіўнасці цеплавога выпраменьвання паверхні, паказчык шумавога забруджвання, індэкс антрапагеннай нагрузкі; для прыроднай – аб'ём экасістэмных паслуг і дынаміка аб'ёму біямасы, а для сацыяльнай – географічная даступнасць аб'ектаў сацыяльнай інфраструктуры.

Праведзеныя даследаванні паказалі, што ў Наваградку існуюць урбаландшафты з розным геаэкалагічным станам. Спрыяльны стан сфармаваўся ў групе паўночных урбаландшафтаў, што звязана з непрацяглым горадабудаўнічым засваеннем. Напружаная сітуацыя склалася ў юга-западнай групе, што вызначана высокай доляй ў функцыянальнай структуры прамысловай зоны. Такім чынам, у горадзе назіраецца тэндэнцыя ў паляпшэнні геаэкалагічнай сітуацыі з поўдня на поўнач.

SUMMARY

Kuznetsova, A.I. Geoeological assessment of urban landscapes of Novogrudok city (thesis). – Minsk, 2020. – 70 p.

Bibliogr. name 77, pic. 22, tab. 7, app. 4.

Key words: Novogrudok city, historical and cultural potential, functional zoning, urban landscape, pollution sources, green spaces, geoeological assessment.

The purpose of the thesis is a geoeological assessment of the urban landscapes of Novogrudok. The object of study is the urban landscape of the city; subject – their geoeological condition.

In the process, the following methods were used: comparative geographic, cartographic, geographic information and structural analysis, mathematical and statistical, ranking, ball scoring, as well as classification and regionalization methods.

During the study, a geoeological assessment methodology was developed for Novogrudok, which was carried out according to 3 subsystems: anthropogenic, natural and social. For anthropogenic analysis, indicators such as the intensity index of thermal radiation of the surface, the noise pollution index, and the anthropogenic weight index were used; for the natural – the volume of ecosystem services and the dynamics of the volume of biomass; and for the social – the geographic accessibility of social infrastructure.

Studies have shown that in Novogrudok there are urban landscapes with different geoeological conditions. A favorable condition was formed in the group of northern urban landscapes on a flat floodplain, which is associated with a short urban development. A tense situation has developed in the south-western group on a moraine gently wavy sometimes hilly plain, which is primarily due to the high proportion in the functional structure of the industrial zone. Thus, in the city there is a tendency of improval of the geoeological situation from south to north.